

LYSETTE VAN GEEL

operatie
oma
Sjannie

**MET TEKENINGEN VAN
KARST-JANNEKE ROGAAR**

moon

© Lysette van Geel, 2019
© Moon, Amsterdam, 2019
© Illustraties: Karst-Janneke Rogaar, 2019
© Omslagillustratie: Karst-Janneke Rogaar
Vormgeving binnenwerk en omslag: Marieke Oele
Foto auteur © Charlotte Odijk

© 'Zing dan!' (fragment p.133), tekst: Ivo de Wijs.
© 'We zijn toch op de wereld om mekaar te helpen, nieuwe?' (fragment p.174-175),
tekst: Elias Asser.
© 'Oude mensen' (fragment p. 191), tekst: Willem Wilmink.

ISBN 978 90 488 4505 7
ISBN 978 90 488 4506 4 (e-book)
NUR 283

www.uitgeverijmoon.nl
www.overamstel.com

OVERAMSTEL
uitgevers

Moon is een imprint van Overamstel uitgevers bv

Alle rechten voorbehouden.

Niets uit deze uitgave mag worden veelevoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Liegbeest

‘Geen enkel idee dus, zeg je?’ De agent tuitte zijn lippen.

Ik schudde mijn hoofd. ‘Nee meneer, geen idee.’

Hij bleef naar me kijken. ‘Zeer ongewoon deze situatie, jongedame.’

Zo gaat dat ook altijd in films. Ze blijven kijken tot je iets toegeeft. Tot je opgeeft. Tot je knakt. Maar ik bewoog niet.

De agent graaide een zakdoek uit zijn broek en begon de tafel tussen ons in schoon te poetsen. Bruine kringen van koffie of thee. Wat voor mensen zouden hier al hebben gezeten? Misdadigers, moordenaars, boeven.

En ik. Amare. Volgens mijn zus het braafste meisje dat ooit is geboren, dat al moest blozen als iemand naar haar keek.

En nu zat ik hier en was ik keihard tegen deze agent aan het liegen.

Hij pakte de foto van oma erbij en veegde met zijn vieze snotdoek over haar gezicht. ‘Lieve oma heb je.’

Ik knikte.

Hij stopte met vegen. ‘Je weet dat je in de problemen komt als je liegt tegen de politie, dat hoeft ik je niet te vertellen, toch?’

Hij schoof de foto van oma naar me toe. Ze keek me recht aan. Ik beet op mijn lip.

‘Ik vraag het nog één keer. Jij hebt niets te maken met de verdwijning van je oma?’

Ik schraapte al mijn moed bij elkaar en zei met mijn liefste glimlach: ‘Nee, meneer.’

Deel I

Soep met hagel op zondag (Twee weken voor de kidnap)

Oma's wallen lagen als zachte poffertjes onder haar ogen. Ze gluurde door haar wimpers en probeerde langzaam richting de bank te lopen. Het puntje van haar tong tussen haar lippen. Ze ademde diep in door haar neus. 'Amare, schat, zou jij even kunnen helpen... Het is weer mistig in mijn hoofd.' Oma gleed met haar hand langs de muur van de woonkamer. Ze liep stapje voor stapje, als een skiër in een veel te dikke laag sneeuw. Twee voeten trokken lange strepen op het witte tapijt. Haar wijsvinger raakte nu bijna het lichtknopje. Een van de rustpunten in de kamer. 'Ik ben nu bij de bank, toch?' Ze moest nog een paar meter.

Ik sloop op haar af en maakte me zo klein als een muis. Ik keek onder de stoelpoten door naar de schuifelende voeten. Mijn buik schokte van het lachen. Een piepend geluid ontsnapte uit mijn mond. Dit was de perfecte verstopping.

'Amare, je weet wat ik doe als je me laat schrikken, hè!'

Nog twee tellen, nog één. Ik sprong op en toen...

'Amare, ben je gek geworden?!'

De stem van mama galmde door de kamer. Ik zag haar in de deuropening staan met haar handen in haar haren.

'Oké, foute boel,' mompelde ik.

‘Dat kun je wel zeggen, ja. Oma de stuipen op het lijf jagen als ze geen hand voor ogen ziet!’

Ik wilde naar mama lopen toen ineens het licht uitging. En weer aan. En weer uit.

‘En wat is dit?!’ Mama stampte me voorbij.

Oma stond met een brede lach tegen de muur aan geleund. Ze drukte het lichtknopje ritmisch op en neer. ‘De seniorendisco is begonnen!’ riep ze en ze begon met haar heupen heen en weer te wiegen.

‘Ma, je bent gek geworden. Waar is je bril? Je moet het rustig aan doen van de dokter.’ Ze trok haar mee naar de bank. ‘Ga gewoon even zitten!’ Oma’s rok bleef achter de stoel hangen. Ik zag aderen die kriskras door elkaar van haar knie tot haar voeten liepen. ‘Amare, haal wat te drinken... Ma, je moet altijd je bril om je nek hebben. Straks val je nog een keer. Je bent geen jonkie meer. Gedraag je nou eens als een vrouw van je eigen leeftijd.’ Oma schudde haar hoofd en ging zitten.

Ik pakte een glas van het aanrecht en vulde het met water. Mama was nog steeds aan het preken. Zo noemden oma en ik het als ze weer aan het vertellen was hoe het allemaal moest volgens haar.

‘Een glas heerlijk kraanwater voor mevrouw!’ zei ik zo hard ik kon en als een deftige ober boog ik met kaarsrechte rug naar oma toe. Ze lachte naar me.

Ik duwde het glas tussen haar vingers en plofte naast haar op de bank.

Mama keek naar oma en toen naar mij. ‘Ik ga je bril zoeken, ma,’ zei ze zuchtend.

Ze liep naar de kast. ‘Hoe kun jij nou nog kranten lezen als je niets ziet!’

Oma nam een slok. ‘Amare, je moeder denkt dat ik mijn verstand ben verloren, maar hier in de bovenkamer doet alles

het nog. Ik ben dan misschien oud en niet zo mobiel, maar ik ben niet gek.' Ze tikte met haar vinger tegen haar rimpelige voorhoofd. 'Knoop dat goed in je oren.'

Ik knikte en keek of mijn moeder ons hoorde.

'Hebbes!' Mama viste de bril onder een stapel kranten vandaan. Ze kwam naar ons toe en probeerde hem op oma's neus te zetten.

'Dat kan ik zelf nog wel.' Oma pakte de bril, schoof hem over haar oren en tuurde de kamer rond. Ze leek nu net een molletje dat onder de grond vandaan kwam. Kleine knikkers achter dikke ronde glazen. 'Maar toch bedankt,' zei ze ineens. Oma keek me aan. 'Zo, dat ziet er een stuk beter uit inderdaad.' Ze knipoogde. 'Ik ga maar weer verder met koken. Anders is het niet op tijd klaar.'

Ze hees zichzelf omhoog en schuifelde richting de keuken. 'Ga maar lieve schatten. Ik red me wel!' Ze stak haar handen voor zich uit alsof ze de polonaise aan het dansen was. Oma zag nog steeds geen steek. Ze vertelde me een paar weken geleden dat ze in het midden alleen nog kleuren en vlekken zag. En aan de rand wat scherper. 'Maar wel alsof ik in een lachspiegel kijk,' zei ze. Alles was vervormd en uitgerekt. Zelfs als ze een bril droeg. Ze moest natuurlijk eigenlijk naar de oogarts, maar daar had ze helemaal geen zin in.

Mijn moeder schudde haar hoofd. Ze gaf oma een kus en liep naar de voordeur. Ik bleef nog even naar haar kijken in de keuken. Oma was aan het neuriën. Haar vingers gleden langs de keukenmuur en belandden op de koelkast. Haar handen waren in de loop der jaren haar ogen geworden. Alles ging op de tast. Ze deed de koelkast open, pakte een grote pan soep en zette hem op het vuur.

'Ga maar lekker naar huis, meisje. Morgen wordt weer een lange schooldag.'

Met haar rechterhand zwaaide ze naar me en met haar linkerhand graaide ze tussen de kruidenpotjes. 'Een beetje zout en klaar is Kees.'

Ze pakte een potje met een roze dop. Ik herkende het meteen.

'Ehm, oma...' fluisterde ik.

Ze bracht het potje vlak bij haar bril, schudde het heen en weer en gooidde het in één handbeweging helemaal leeg in de pan.

'Wat wilde je zeggen, lieverd?'

'Nee hoor, niks. Eet smakelijk!'

Op het potje stond in kleine gouden letters CAKEVERSIERING.
De roze, gele en blauwe hageltjes dobberden vrolijk in de soep.
Ik zwaaide, riep heel hard 'Doei!' en trok snel de voordeur dicht.

Mag je mensen laten schrikken, ook al zijn ze knetter oud?

A: Ja, maar alleen als je zeker weet dat ze er nog om kunnen lachen.

B: Ja, maar alleen als je van tevoren met ze hebt afgesproken dat je het gaat doen.

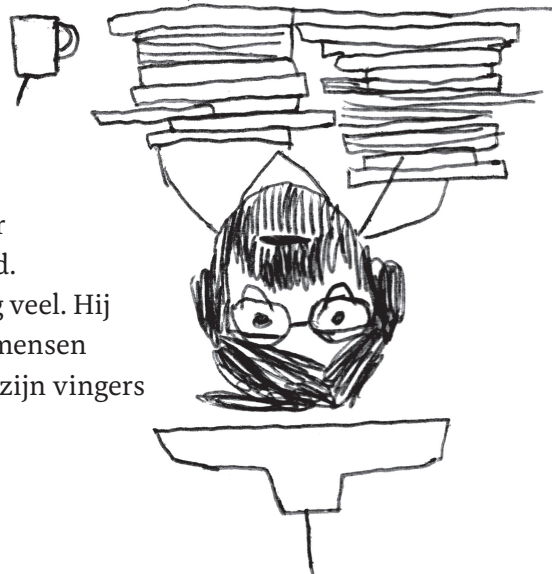
C: Nee, omdat ze zich kunnen bezeren of doodschrikken letterlijk en figuurlijk.

Verkeerd (om) (13 dagen voor de kidnap)

Mijn vader was een stipje op de weg. Zijn jas wapperde langs de spaken van zijn fiets. Hij had de voordeur in alle haast open laten staan. Vanaf de gang kon ik hem zien verdwijnen. Nog een paar seconden en dan zou hij de hoek omslaan.

'Batman' noemde ik hem een keer toen ik achterop zat. De naden van de jas tikten ondeugend tegen mijn benen. 'Overdag werk je als leraar maar 's avonds ben je de held van het dorp. Je flappen zijn je vleugels. Als ik slaap los jij alle problemen op. Dan verandert je jas in een gemotoriseerde vleermuis, zonder genade!' Hij had niets teruggezegd.

Mijn vader zei sowieso niet erg veel. Hij stelde zichzelf altijd aan nieuwe mensen voor met een klamme handdruk, zijn vingers

JET met ORANJE CREME!

bungelend als een bosje
slappe worstjes. Dan zei
hij: 'Ik ben Jan. Gewoon
Jan.' Gewoon Jan zat
meestal met zijn hoofd
in een stapel papieren.
Hij las proefwerken van
zijn leerlingen. Hij las
boeken voor zijn lessen.

Of hij las de krant
voor zijn algemene
ontwikkeling.
En op zondag
sloot hij zijn
leesmarathon
af met
sudokupuzzels.

Was mijn
vader maar een
echte superheld.

Dan kon hij me nu
redden. Mijn handen

begonnen al aardig pijn te doen. Maar dit
was volgens oma de beste manier om je bloed naar je hersenen
te krijgen en weer scherp te kunnen denken: gewoon op je
kop gaan staan. Ik had vandaag een taaltoets en ik had niet
geoefend. Ik kon op dat moment even geen andere oplossing
bedenken. Dus ik stond al zeker vijf minuten ondersteboven
naar mijn bizarre familie te staren op de gang.

'Mam, Amare doet het weer.'

Ik zag de benen van Jet ineens naar me toe rennen en voor
ik het doorhad duwde ze mijn voeten opzij. 'Zo kan ik toch

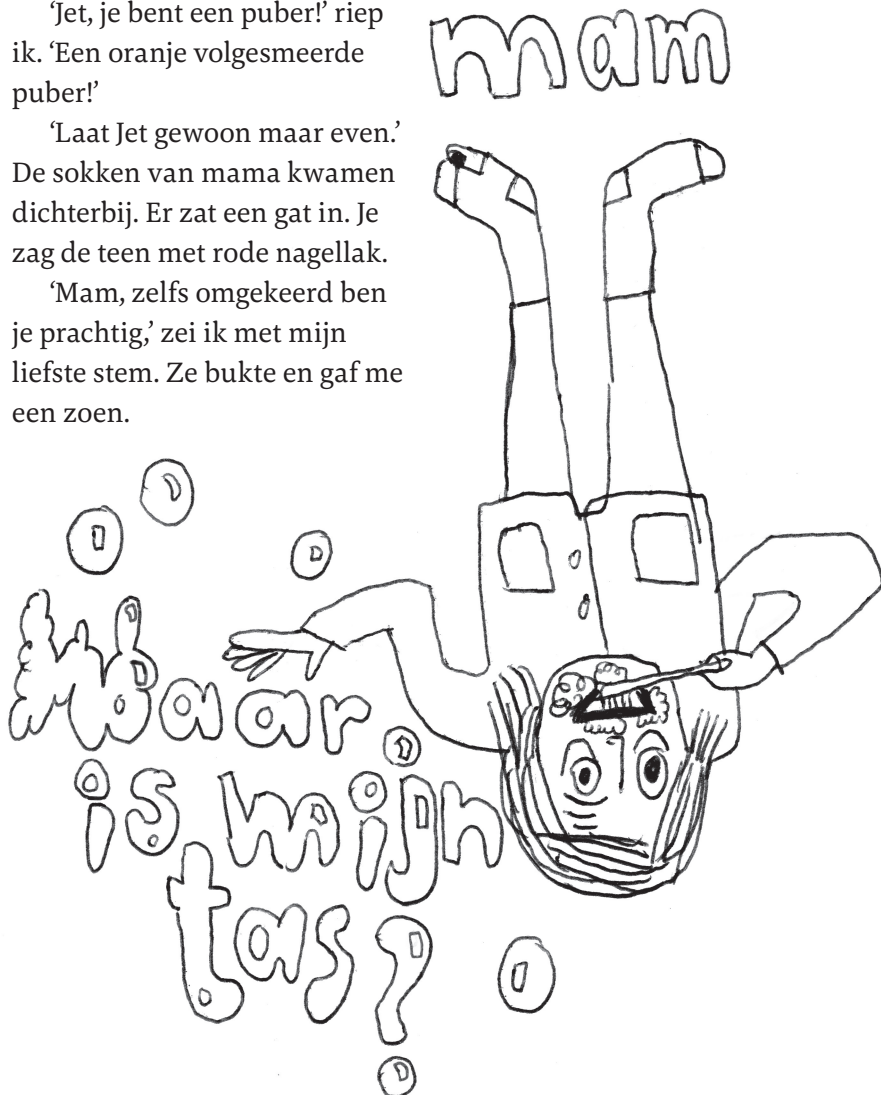
nooit op tijd op school komen. Ga weg!' Ze denderde de wc in.
Ik wankelde.

Jet zat in de puberteit. Ze werd een paar maanden geleden
opeens wakker met puistjes en het werden er alleen maar meer
en meer. Tegenwoordig smeerde ze haar hele hoofd vol met
crème. Oranje crème. En dan knalrode lippenstift. Mijn zus zag
eruit als een barbiepop met grote tieten.

'Jet, je bent een puber!' riep
ik. 'Een oranje volgesmeerde
puber!'

'Laat Jet gewoon maar even.'
De sokken van mama kwamen
dichterbij. Er zat een gat in. Je
zag de teen met rode nagellak.

'Mam, zelfs omgekeerd ben
je prachtig,' zei ik met mijn
liefste stem. Ze bukte en gaf me
een zoen.

‘Amare, dank voor je complimenten, maar het gaat je niet helpen. Pak je tas. Je moet nu gaan, anders ben je weer te laat.’ Mijn blauwe rugzak plofte voor mijn neus. Mama rende de keuken in. Het voelde inmiddels alsof mijn hoofd een ballon was die te hard werd opgeblazen.

‘Ga nou opzij!’ Een sterke geur van parfum kriebelde in mijn neus. Jet gaf me weer een por. ‘Als je geen zin hebt in school, dan ga je toch gewoon spijbelen! Of durf je dat niet?’

Ze pakte haar jas van de vensterbank en gooide de voordeur met een klap dicht.

‘Dag lieverd!’ riep mama hard. Ze trok verschillende laatjes open in de keuken en rende van de ene kant van de kamer naar de andere. De planken onder mijn handen dreunden mee. Ik zag dat mijn vingers steeds roder werden.

‘Amare, weet jij waar mijn tas is?’ Ze keek de gang in en propte een tandenborstel in haar mond.

‘Nee! Waarschijnlijk waar je hem net gelaten hebt?’ Papa vond altijd direct de tas van mama. Maar hij was al weg.

Haar klas zat straks op haar te wachten. ‘Juf Jacqueline’ heette ze daar. Niet Jacques, zoals thuis. Dat was niet netjes, vonden ze. Ik zag het hengsel van haar tas uit de keuken steken. Hij stond naast de deur. Ze zou hem zo vinden, net als altijd.

Ik begon te zweten. De minuten waren op. Ik liet mijn benen zakken. Er was niets gebeurd in mijn hoofd. Geen groot taalwonder in elk geval. Misschien was het idee van Jet Met Tieten zo gek nog niet. Spijbelen.

‘Dag mam!’ riep ik en tollend liep ik naar mijn fiets. Ik sprong op het zadel en trapte hard vooruit. Achter me klonk het geluid van de voordeur die dichtviel. En daarna de hakken van mijn moeder over de weg. Ik moest nu snel zijn met beslissen. Zonder verder na te denken trok ik mijn stuur naar links. Ik trapte keihard door.

De wind aaide zacht over mijn gezicht. Ik kon de route naar oma met mijn ogen dicht fietsen. Vanaf mijn huis was het precies zeven minuten en veertig seconden trappen. Ik keek op mijn horloge. Zes minuten was ik onderweg. Het witte huis kwam al in zicht, het laatste voor de hoge rij duinen. De finish. De lange takken van de bomen hingen over het dak en deinden heen en weer. Ze juichten vrolijk naar me. Op de bovenste verdieping, bij haar slaapkamer, waren de gordijnen open. Ik trapte keihard op de rem, gooide mijn fiets neer in de tuin, ademde twee keer diep in en belde aan.

Na wat gerommel stond oma voor de deur. ‘Wie hebben we hier?’ Ze klonk verbaasd.

‘Mag ik hier een dagje blijven?’

Oma kneep haar ogen tot spleetjes, schudde haar hoofd en keek links en rechts achter me langs.

‘Heeft niemand je gezien?’

‘Nee...’

‘Zweer het Amare, dit zijn geen grapjes!’

Ik spuugde op de grond. ‘Ik zweer het.’

‘Goed dan.’ Oma liep meteen naar de huiskamertelefoon, gluurde in haar grote schrift met nummers en tikte een paar knopjes in.

‘Goedemorgen, met de oma van Amare de Vries uit klas 8B. Amare is vandaag echt hartstikke ziek. Ze blijft een dagje bij mij.’ Oma knikte. ‘Zal ik doen hoor. Daaaag.’

Ze draaide zich langzaam om en keek me fronsend aan.

Ik gaf haar een dikke zoen.

‘Oma, zweer je dat je dit aan niemand vertelt?’

Ze was even stil en liep toen langzaam naar de gang. Zonder om te kijken zei ze: ‘Wat een prachtige dag om te spijbelen.’

Op de dagen dat ik bij haar was, gingen we meestal naar het weiland van de buurman. Er stonden al jaren geen koeien meer. We gooiden dan stenen tot onze armen er bijna afvielen. Oma en ik kreunden bij het gooien, net zoals professionele tennissers dat doen op tv. Het luchtte op. Elke steen nam een paar gedachten van me mee. Af en toe was het een rommeltje in mijn hoofd. Om alles uit de war te halen had ik mijn boekje om dingen in op te schrijven. Mijn reddingsboei. Maar de stenen van oma werkten ook heel goed. Bij de laatste worp lag het weiland vol kopzorgen en was mijn hoofd leeg. En dat van oma knalrood.

Vandaag had oma een ander plan. We gingen naar de bioscoop in Middelburg, de grootste stad in de buurt.

‘Nou, kom gewoon eens naast me staan Amare. De bus kan er elk moment zijn en straks zien de burens je!’ Ze stond ineengedoken in het hoekje van het bushokje, puffend als een zeeleeuw. We hadden alle twee dikke sjaals tot ver over onze neuzen getrokken. Dat moest van oma om ‘onherkenbaar het dorp te kunnen verlaten’.

Ik voelde gekriebel in mijn buik. Wat zou er gebeuren als iemand van school me hier zou zien? Een juf op haar vrije dag zou hier zomaar even langs kunnen komen.

Ik ging op mijn tenen staan en gleeed met mijn vinger langs de cijfers op het informatiebord. We moesten nummer 15 hebben.

‘Nog drie minuten, oma,’ zei ik door mijn sjaal heen.

‘Die oude mensen hier in het dorp zitten de hele dag te gluren naar elkaar en ik heb er geen zin in dat ze tegen Jan en Jacques gaan vertellen dat ik weer stout ben geweest.’ Haar stem klonk hard. Als een botte schuurmachine op een houten vloer.

Oma mocht van papa en mama sinds een paar dagen niet

meer zomaar het huis uit. Ze wilden eerst precies weten waar ze naartoe zou gaan. Vorige week was ze in de verkeerde bus gestapt. De chauffeur had papa gebeld om haar te komen halen. In de auto had hij het gezegd. 'Sjannie, je ziet het nummer van de bus niet, je ziet de haltes niet, je ziet de auto's niet. Dit is gevaarlijk voor iedereen. Straks gaat het een keer mis. Jacques en ik willen dat je alleen nog met ons de bus pakt. En vanaf nu gaan wij de boodschappen voor je doen.' Oma had naar buiten gekeken en niets gezegd. Toen ik de volgende dag met papa de boodschappen kwam brengen zei ze alleen: 'De tijd is van stroop, dikke trage stroop, Amare.'

**DE TIJD
VOLGENS OMA**

‘Daar komt hij, ik hoor de bus!’ schreeuwde ze opgewonden. In de verte hobbelde de vijftien onze kant op.

Ik pakte oma onder haar arm vast en trok haar voorzichtig naar binnen. We gingen meteen achter de chauffeur zitten. Haar vaste plek. Lekker dicht bij de uitgang.

De deuren gingen dicht en we reden verder. Ik keek in de spiegel die naast de chauffeur hing. We waren de enige passagiers.

Oma pakte mijn hand. Als we samen onderweg waren zorgde ik er de laatste tijd altijd voor dat ze niets zou missen. Ik beschreef de dingen die we tegenkwamen. De huizen, de dieren en de mensen. Af en toe verzon ik er wat dingen bij. Wat maakte het uit. Ze zag het toch niet.

De bus stopte bij de volgende halte. Maar er stapte niemand in. We zouden vast de enige in de bioscoop zijn.

Oma pufte. Het was tropisch warm in bus 15. Ik schoof haar sjaal een beetje verder naar beneden, tot onder haar kin. In de weerspiegeling van het raam zag ik ons zitten. De rimpels van oma als krinkelende krijstrepes in haar voorhoofd boven haar grote brillenglazen. En daarnaast mijn glimmende hoofd met van dat sprieterige haar erlangs.

‘Komt er nog wat van?’ Ze draaide haar hoofd naar me toe. ‘Zo mis ik al het moois!’

De lucht werd steeds donkerder. Dikke druppels sloegen op het raam. Ze gleden niet naar beneden maar bleven dapper plakken.

‘Nou, we boffen met het weer. Ik zie dat het zonnetje aan het doorkomen is!’ zei ik.

Oma drukte haar neus tegen het raam. ‘Vreemd. Ik zou toch zweren dat ik het geluid van regen op het raam hoorde net.’

Ballen gehakt (12 dagen voor de kidnap)

De dag erna zat ik 's avonds weer bij oma thuis. Het was dinsdag en zoals elke week gingen Jet en ik dan bij haar eten. 'Schieten jullie een beetje op? Jullie moeder kan er elk moment zijn.' Oma pakte de schaal met gehaktballen van tafel en schuifelde naar de keuken. Er lag nog een halve gehaktbal in een laagje jus op het bord van Jet. Ze staarde ernaar en zei niets. Het was stil. Alleen de meeuwen buiten schreeuwden iets naar elkaar. Ineens hoorde ik een doffe zachte dreun.

'Niets aan de hand hoor! Gewoon wat ballen op de grond!' riep oma.

Jet gniffelde. Toen ik ook lachte keek ze me woedend aan. 'Doe me niet na!' siste ze.

Niemand had iets gemerkt van het spijbelen gisteren. Alsof het niet gebeurd was. Straks zou mama ons komen halen. Haar tas vol papier, haar gezicht spierwit. Altijd te laat. 'Werken als juf is gewoon heel intensief, dat kun je niet half doen,' zei ze dan. Ik zou nooit juf willen worden, veel te druk. Misschien alleen ooit gymjuf, als ik iets móést kiezen. Want dan mag je tenminste nog bewegen de hele dag.

Ik ging liggen op het zachte tapijt in oma's huiskamer. De witte wol op de grond maakte me rustig. Vanuit mijn ooghoeken zag ik dat oma weer met haar armen langs de muur schuifelde. Ze was op weg naar de krant die op de hoek van de tafel lag. Ze zette haar bril op en schudde het papier als een natte doek heen en weer. Daarna trok ze de krant strak en bracht de pagina's tot vlak voor haar gezicht. Het zag er vreemd uit. Haar neus raakte bijna het papier en ze hield de krant scheef. Ze probeerde de letters te vangen aan de zijkant van haar ogen.

Ik moest denken aan die ene dag op het strand. We waren een paar weken geleden met z'n tweetjes gaan uitwaaien. Na een tijdje kreeg ik het koud en wilde ik naar huis, maar oma zat niet op de plek die we hadden afgesproken. Ik zag haar in de verte staan. Ze was aan het praten tegen een meisje. Het meisje had oranje haar en was bijna net zo lang als ik. Ze wapperde wild heen en weer met haar handen. Toen ik vlak bij ze was hoorde ik oma zeggen: 'Kom kom, niet zo gek doen, Amare, we moeten gaan!' Ze probeerde de hand van het kind dat tegenover haar stond te pakken. Maar het meisje trok haar handen steeds verder naar achteren. 'Hier ben ik, gekkie!' riep ik. Oma keek geschrokken mijn kant op en begon toen snel te lopen. 'Niets tegen je ouders zeggen hierover, Amare!' riep ze over haar schouder. 'Anders beginnen ze weer over dat verschrikkelijke verzorgingstehuis waar ze me in willen stoppen.' Mama vroeg die avond waarom ik zo stil was, maar ik heb mijn mond stijf dichtgehouden.

Oma legde de krant op tafel. 'Moet je nou eens horen. Er komt nog een bejaardentehuis in ons dorp.' Haar ogen werden groot.

Jet haalde haar schouders op.

'Fijn toch?' antwoordde ik. 'Wat meer mensen om mee te

borrelen denk je niet, oma? Altijd een kletspraatje om tegenaan te lopen.'

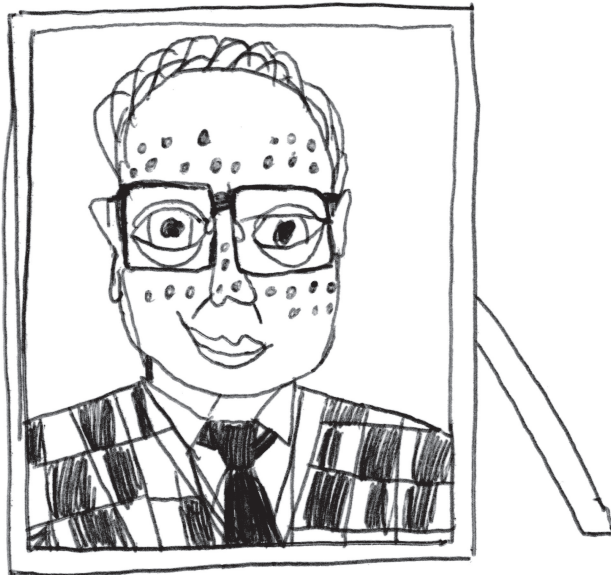
Oma schudde haar hoofd. Opa Ties was nu al een paar jaar dood. Hij had zo lang ik hem kende in een verzorgingstehuis gezeten. Oma bezocht hem iedere dag. Ze vond het er vreselijk. Opa, die vroeger altijd zo netjes was geweest, zat daar vaak met zijn haar door de war in zijn kamer. Als ze rond twaalf uur kwam had hij zijn pyjama nog aan en rook hij naar plas. Maar ze kon hem niet meer mee naar huis nemen. Hij kon bijna niets meer en oma vond het te zwaar om alleen voor hem te zorgen. Opa Ties was alles aan het vergeten. Zijn hoofd werd steeds leger en leger. Eerst knuffelde hij nog weleens met oma. Ze las hem de krant voor en dan hield hij haar hand vast. Maar op het laatst zat hij alleen nog maar in zijn stoel te glimlachen en voor zich uit te turen. 'Opa is zijn herinneringen kwijt,' zei oma altijd tegen Jet en mij als we bij ze langsgingen. 'Maar ik heb herinneringen voor twee!' En dan zong ze zijn lievelingsliedje voor hem:

*Ook al kan ik niet meer reizen, toch kom ik er nog vaak
Op de grachten, op de Dam, in die leuke kapperszaak
Je kan de stad verlaten, maar de stad verlaat jou niet
Dus sluit je mooie ogen, en wacht rustig op wat je ziet!*

Oma neuriede het soms nog steeds. Ze was na al die jaren nog steeds verliefd op opa. Dat wist ik zeker.

Opa Ties kwam uit Amsterdam. Ze hadden elkaar ontmoet bij het theater in Middelburg waar oma als student achter de kassa en in het café werkte. Opa Ties was later voor oma mee naar het dorp verhuisd. Toen mama werd geboren besloot hij om huisman te worden. Op de foto's die ik van ze had gezien lachten ze altijd. In de boekenkast stond een ingelijste

pasfoto van opa Ties. Hij had oranje haren, oranje sproeten en knalblauwe ogen, net als ik. Hij had een bizarre, vierkante bril op en zijn haar was strak naar achteren gekamd. Zijn rechtermondhoek had hij omhooggetrokken. Geen rimpel te zien. Ik probeerde me voor te stellen hoe het eruit zou zien als hij nu naast oma zou zitten en haar altijd kon helpen zoeken naar haar bril en haar kon laten lachen.

opaf
Ties

‘De leuke mannen staan straks om jou te springen bij dat nieuwe verzorgingstehuis. Wat zeg ik? Opgesteld in rijen van drie. Omdat ze anders iedereen in de straat in de weg zouden lopen.’ Ik liet mijn spierballen zien. Oma moest lachen.

‘Lieve schat. Zolang ik herinneringen heb aan opa heb ik niemand nodig. En ik spring van het dak als ze me ooit naar zo’n verzorgingstehuis brengen. Alles is beter dan dat. Ik wil niet tussen die oude mensen zitten. Niet de hele dag wachten op een bordje doorgekookte stampot. Niet opgesloten zitten met mensen die vergeten zijn wie ze waren.’

De bel ging. Drie korte keren en een lange. Jet stond meteen op.

‘De generaal is er, jongens. Aankleden en marcheren maar!’ riep oma.

Achter de deur klonk gerommel.

‘Ik kan je horen, ma...’ zei mijn moeder door het luikje van de brievenbus.

‘Goed zo!’ riep oma naar de gang. De brievenbus klapperde dicht.

Toen ik mijn fiets van het slot had gehaald was oma eindelijk bij de deur. Ik wist dat ze bleef zwaaien tot we de dijk af waren en we haar niet meer konden zien. Met haar hand hield ze stevig de deurpost vast. Ze stond krom. Alsof ze elk moment kon wegwaaien. Oma leek ineens heel klein. Ik hoopte dat het windstil zou blijven vannacht.